

VårKultur 2009

Projektrapport

Pargas den 27.11.2009
Heidi Hummelstedt
Kulturkoordinator

VÅRKULTUR 2009

– NEDSLAG I HISTORIEN

Den åboländska kulturveckan VårKultur ordnades år 2009 för tredje gången. Under rubriken Nedslag i historien bjöd kulturveckan på vandringar, föreläsningar och utställningar med lokalhistoriska teman. Inalles arrangerades tolv olika evenemang runt om i Åboland, av dem var tio öppna för allmänheten och två var tidsresor för skolelever. Sammanlagt deltog ca 250 personer i Nedslag i historien, som gick av stapeln den 14 – 26 april i soligt vårväder.

Stommen till VårKultur2009 hade planerats hösten 2008 av några av medlemmarna i den tidigare arbetsgruppen, kulturchef *Fia Isaksson* i Pargas och *Mona Hemmer* från föreningen MultiCulti i Nagu. Övriga medlemmar i årets arbetsgrupp var museiamanuens *Anne Bergström*, Väståbolands stad, museichef *Li Näse*, Kimitoöns kommun och kultursekreterare *Anna Edgren* från Åbo. Som koordinator för kulturveckan fungerade *Heidi Hummelstedt* vid Sydkusten.

Kulturhistoriska vandringar

Startskottet för VårKultur var åboguiden *Airi Forssells* kulturhistoriska vandring på gamla begravningsplatsen i Åbo den 14 april. Under promenaden "Kultur, konst och vetenskap i Storfurstendömet" fick de ivriga åhörarna lära känna aboensisk och finländsk kultur- och personhistoria.

Den 18 april tog guiden *Magnus Sundman* med pargasborna på en vandring i biskop Jacob Tengströms fotspår. Det blev en fascinerande kulturmiljöpromenad på Gamla Malmen och en tidsresa till Pargas 1800-tal.

Två dagar senare var det dags för åboguiden *Harry Silfverbergs* stadsvandring genom åtta sekler aboensisk historia. Bland anhaltspunkterna på promenaden fanns platsen för Richterska huset vid Aura å, den byggnad där Finlands första regeringskonselj sammanträdde år 1809 – en plats med särskild betydelse under 200-årsjubileumsåret sedan rikssprängningen.

Den 21 april blev det *Hans Ginlunds* tur att leda en historievandring genom centrum av Dalsbruk. Deltagarna fick lära känna ortens industrihistoria under 400 år och kulturmiljön kring det anrika järnbruket. Också myter och berättelser blev bekanta under kvällen, inte minst historien kring Svarta damen, som sedan 1800-talet spökar i Gula huset vid bruket.

En avslutande vandring gick av stapeln i Strömma på Kimitoön söndagen den 26 april. *Kai Ekblom* berättade om Dalby glasbruk och Strömman såg, två idag nästan helt försvunna industrimiljöer. Den välbesökta guidningen var en uppföljare till Strömman byalags vandringar år 2008.

Utställning

Sagalunds museums utställning *När kulan ven, när striden brann – skärgårdskriget 1808* på Kimitoön visades sommaren 2008 i Villa Lande i Kimito. Under VårKultur-veckorna fram till medlet av maj visades utställningen i Skärgårdscentrum Korpoström. Måndagen den 20 april berättade *Göran Eriksson* i Skärgårdscentret om händelserna under finska kriget i den åboländska skärgården.

Föredrag

VårKultur-föreläsningar ordnades också i Nagu och Iniö. Den 22 april ordnades ett nedslag i Väståbolands maritima historia. Då lockades mer än femtio personer till Stallbacken vid Grännäs gård i Nagu, där *Kaj Nyreen*, *Hans Granqvist* och *Mariella Lindén* berättade om sin gemensamma anfader,

sjökaptenen Jeremias Granit och hans ättlingar i Korpo och Nagu. Lindéns mor Lena var i tiderna Finlands första kvinnliga sjöman.

Den 23 april besökte författaren och journalisten *Clara Puranen* Iniö. Eleverna i Iniö skola fick i ord och bild höra om Puranens hemö Högsåra i Kimito samt om Jungfruskär, Houtskärs utpost mot väster. Puranen förde med vana och entusiasm dialog med eleverna.

Tidsresor

Sagalunds museum, Pargas hembygdsmuseum och projektet Museistigen genomförde två tidsresor inom ramen för VårKultur. Projektledare *Annina Ylikoski* samt *Anne Bergström* och *Li Näse* höll i trådarna. Åk 5-6 i Kyrkbackens skola i Nagu bjöds på en lyckad tidsresa i Pargas tisdagen den 14 april. Västanfjärdselever i åk 5-6 upplevde år 1808 på Sagalund två dagar senare.

Utfärd

Inom VårKultur ordnades också en utfärd längs skärgårdens ringväg från Åbo till Houtskär. I strålende solsken tog guiden *Göran Strömfors* åbo- och pargasbor med till västligaste Västaboland. I Houtskär togs gruppen om hand av mångkunniga *Bengt Backman* och *Bernt Mårtensson*, som bland annat guidade i det nya skärgårdsmuseet i kyrkbyn Näsby. Intresset för utfärden var stort och vittnade om att också närturismen fyller ett viktigt behov.

VÅRKULTUR 2009

Antal deltagare

Evenemang	Antal delt.	Ev. anmärkning
Tidsresa Pargas 14.4.	22	21 elever, 1 lärare
Guidning Åbo 14.4.	13	
Tidsresa Kimito 16.4.	15	14 elever, 1 lärare
Guidning Pargas 18.4.	18	
Guidning Åbo 20.4.	8	
Föreläsning Korpoström 20.4.	20	
Guidning Dalsbruk 21.4.	17	
Temakväll Nagu 22.4.	50	
Föreläsning Iniö 23.4.	35	
Utfärd Houtskär 25.4.	22	
Guidning Strömma 26.4.	25	
Totalt	245	

Medverkande i arrangemangen

- 13 guider och föreläsare, av vilka 7 bidrog gratis
- därutöver arbetsgruppen (Li, Anne) samt Annina Ylikoski som medverkade som en del av sitt arbete, liksom Pia Relanto vid Skärgårdscentret
- TOTALT ett 20-tal personer
- Arvoden utbetalda för endast 6 personer

VÅRKULTUR 2009

Utgifter

Lönekostnader och arvoden	1 013 €
Information, marknadsföring, annonsering	1 870 €
Rese- och transportkostnader	1 570 €
Övriga kostnader (traktering på utfärd till Houtskär 25.4.2009, Iniö 23.4.2009)	270 €
Materialkostnader:gåvor	72 €
Kostnader för traktering, Iniö	30 €
Materialkostnader: tidsresor	50 €

Kostnader totalt	4 875 €
-------------------------	----------------

Inkomster

Svenska Kulturfonden	5 000 €
Deltagaravgift, Houtskärsresan	415 €
Konstsamfundet	1 000 €
Svenska Folkskolans Vänner	500 €

Inkomster totalt	6 915 €
-------------------------	----------------

Netto	2 040 €
--------------	----------------

Orsaker:

- Ej arvoden för många medverkande
- Inga lokalhyror
- Större bidrag än väntat, t.ex. bidrag från SFV

Överskottet överförs till VårKultur 2010.

PR:

Press:

- ÅU:
 - övergripande förhandsartikel 8.4.2009
 - annons för Houtskärsutfärden 15.4.2009
 - puffar för samtliga evenemang, efterhand 16.4. – 24.4.2009
- Pargas Kungörelser, notis 16.4.2009
- Annonsbladet, VårKultur i Kimito, artikel 9.4.2009
- Väståbolands infoblad, "annons" i händelsekalendern nr 3/2009, 19.3.2009
- Svenska Åbos nyhetsbrev, VårKultur i Åbo, 1.4.2009

Radion:

- Allmänt inslag Radio Vega Åbolands eftermiddagsnyheter 3.4.2009
- Puffar för varje evenemang i morgonsändningarna (dagen innan och/eller samma dag) veckorna 16 och 17 (14 – 24.4.2009)

Webben:

- Sydkustens hemsida (startsidan)
- City & Archipelago News kalender, alla evenemang
- Luckans evenemangskalender, alla evenemang
- Väståbolands kalender, Väståbolands evenemang
- Skargarden.fi – alla evenemang, har skötts av turistavdelningen vid Väståbolands stad

Epostutskick:

- Till kommunernas kulturansvariga, arbetsgruppens nätverk, skärgårdsguiderna, Svenska Studiecentralens verksamhetsledare fvb underföreningar, kulturföreningarna runt om i Åboland m.fl.

Trycksaker:

- **Foldrar**, distribution till biblioteken, Luckorna, kommunerna, via Arbetsgruppen
- 400 st. (100 fler än vad som prel. beslöts vid första arbetsmötet)
- **Affischer**: biblioteken, Luckorna, kommunerna, butiksanslagstavlor, Arbis etc.
- 120 st. (80 färre än vad som beslöts vid första arbetsmötet)
- **Litet infoblad** om utfärden fvb Luckan i Åbo (100 st)